

Päivähoitoyksikkö / toimipiste Vy Fregatti-Itämeri-Maininki / Pk Maininki		Toimintakausi 2017-2018
Osoite Loistokuja 1, 00180 Helsinki, PL 18926		
Puhelin 09 310 34 365		Sähköpostiosoite pk.maininki@hel.fi
Päivämäärä jolloin esiopetuksen toimintasuunnitelma on käsitelty ja hyväksytty		Päiväkodin johtajan allekirjoitus ja nimenselvennys Hertta Jalasjoki

<p>Oppimisympäristön ja pedagogisen toiminnan kuvaus (ryhmät, esiopetuksessa olevien lasten määrä, tilat, pedagogiset tai toiminnalliset ratkaisut ja painotukset)</p> <p>13 lapsen esiopetusryhmä, Hylkeet. Viereinen 15 lapsen ryhmä 4-5-vuotiaita, Norpat. Päiväkodissa myös toisella puolella kaksi ns sisarusryhmää, niissä yhteensä 20 lasta. Esiopetusryhmässä työskentelee lastentarhanopettaja ja lastenhoitaja. Sisätilojen käyttöä porrastetaan naapuriryhmän kanssa, jotta saamme tilat monipuolisesti käyttöön ja näin lapsille sekä toiminnalle on enemmän tilaa.</p> <p>Esiopetus on opetuksen ja kasvatuksen kokonaisuus, jossa eri osa-alueiden tavoitteet liittyvät yhteen ja muodostavat toimintakulttuurin perustan. Ryhmässä noudatetaan eheytettyä opetussuunnitelmaa: teemoja ja oppimiskokonaisuuksia käsitellään monin eri työtavoin hyödyntäen ja huomioiden lapsille ominaisia tapoja oppia: leikkiä, liikkua, tutkia, kokea ja ilmaista taidetta eri muodoissa. On tärkeää huomioida lasten erilaiset tavat oppia mm. eri aistien avulla, sekä linkittää sisältöjä lähelle lapsen omaa maailmaa. Toimimalla yhdessä lapset oppivat ryhmätyöskentelyä ja -taitoja, kuten toisen kuuntelu, vuoron odotus ja asioiden yhdessä sopiminen. Esiopetuksessa käytämme paljon pienryhmätoimintaa, joka mahdollistaa läheisemmän vuorovaikutuksen lapsen ja aikuisen välille sekä tukee kiireetöntä arkea. Pyrimme myös opettamaan lapsille vastuuta omasta toiminnasta ja oppimisesta, ns. kykyä käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla. Esikoulussamme opitaan yhdessä suunnitellen ja haluamme korostaa yhteistä tekemistä ja kokemista, sekä sosiaalisia taitoja. Liikunta on vahvasti mukana kaikessa toiminnassa ja sen parissa harjoitellaan oppimiskokonaisuuksia monipuolisesti. mm. matikkatempuradat, valokuvasuunnistuksessa mm. kirjain-, väri-, numeropisteitä, musiikkiliikunta ja satujumppa. Oppimisympäristön merkitys oppimiselle korostuu ja se pyrkiikin houkuttelemaan lapset monipuoliseen tekemiseen päivän aikana.</p> <p>Esiopetusaika on päivittäin 9-13 klo 9-11 Oppimiskokonaisuudet toiminnallisesti sisällä/ulkona käynnissä olevan teeman/projektin ympärillä klo 11-11.15 Loruttelut, laulut, kysymysleikit, sananselityspelit yms. klo 11.15-12 Ruokailu (terveelliset ruokailutottumukset, hyvät pöytätavat) klo 12-12.30 Päivälepo (mm. satudiplomikirjat) klo 12.30-13 Yhteinen tuokio, tehtävät, leikit, projektit (Aikataulut vaihtelevat hieman syksyn väistön johdosta)</p> <p>Muut oppimisympäristöt: - HELSINGIN KAUPUNKI (mm. nähtävyydet, metsät, puistot, merenrannat yms.) - Selkämeren puistot (rekkapuisto ja laivapuisto) - Jätkäsaaren peruskoulu ja piha (Väistötilat) - Lähiympäristöretket mm. Lastentalon leikkipuisto - Jätkäsaaren kirjasto - Kallion uimahalli - Korkeasaari - Annantalo ym.</p> <p>Yhteistyökumppanit: Mm. kirjastot, Hurja Ruuth, PPJ, Liikuntapeuhis ry., museot ja kaikki muut retkikohteet, Liikuntavirasto</p>
--

Laaja-alainen osaaminen

(mitä toimipistekohtaisia asioita ja toteuttamisen tapoja, miten lapset osallistuvat ja vaikuttavat toiminnan ja oppimisympäristön suunnitteluun?)

- Vuorovaikutuksen korostaminen, itseluottamuksen vahvistaminen
- Omatoimisuuden tukeminen, vastuun ottaminen itsestä

- Syksyllä haastattelussa kysytyt lasten toiveita oppimiselle ja toiminnalle, jossa samalla lapset kertoivat omista oppimistavoistaan (mm. Miten opin parhaiten? Millaisessa ympäristössä? Millaisessa ryhmässä?)
- Lapsen itsearvioinnit kuukausittain (mm. Mitä olen oppinut? Miten sujuu? Mitä haluaisin oppia?)
- Leops-keskustelut ja niissä vanhempien kanssa tehtävät henkilökohtaiset suunnitelmat
- Mediakasvatussuunnitelma
- Liikuntasuunnitelma

- Lasten kokoukset (mennyt viikko, toiveet tulevaan) Keskustelemme kokouksissa myös ryhmädynamiikkaan vaikuttavista aiheista (mm. ystävyys, erilaisuus, kiusaaminen), jotta esiopetuksen isona tavoitteena oleva ryhmässä toimiminen ja toisten huomioonottaminen kehittyisivät. (PIKI-materiaali)

Oppimiskokonaisuudet, teemat, projektit

- Vuoden aikana olevien teemojen ja projektien aiheet vaihtelevat maan ja taivaan välillä. Osa kokonaisuuksista lähtee joko havaituista lasten mielenkiinnonkohteista tai keskusteluista heidän kanssaan.
- Koko vuoden teema: Minä (mm. perheiden moninaisuus, monikulttuurisuus)
- Koko vuoden projekti: "Minä Helsingissä" (lähialueesta ja perheestä isompiin kokonaisuuksiin)
- Lapset/perheet valitsevat ja ehdottavat retkikohteita ryhmälle.
Retkien myötä lasten näkemys ja tietämys kotikaupungistaan Helsingistä laajenee heidän tutustuessa mm. eri nähtävyyksiin, puistoihin ja joukkoliikenteeseen.
- Yhteiset teemaviikot (ns.kimppaviikot) naapuriryhmän kanssa. Vaihtelevissa pienryhmissä tapahtuvat toiminnot harjoittavat valitun teeman lisäksi erilaisissa ryhmissä toimimisen taitoa ja muiden huomioonottamista. Kimppaviikot mahdollistavat pääsyn kokemaan myös muiden kuin oman ryhmän aikuisten ohjausta.
- Matin piirroskoulu. Harjoitellaan piirtämistä ohjatusti. Aiheet lapsista lähteviä.
- Uimakoulu syksyllä (5 kertaa). Yhteistyössä yhdessä Liikuntapeuhis ry:n kanssa

Toiminnan dokumentointi ja arviointi

- Lapset tekivät vanhempien kanssa esiopetusinfossa itsearviointitehtävän. Tehtävässä lapsi arvioi vanhemman tuella omaa toimintaa (osaan hyvin, vaihtelevasti, harjoittelen).
- Itsearviointeja ympäri vuoden kuukausittain, jotta lapset oppivat arvioimaan omaa kehittymistään. Niiden perusteella lapset asettavat itselleen myös pieniä tavoitteita, joita aikuisten tukemina harjoittelevat (mm. harjoittelen haarukan ja veitsen käyttöä ahkerasti, yritän kuunnella ohjeen tarkasti yhdellä kerralla, kuuntelen kaverin mielipiteen paremmin, uskallan sanoa mielipiteeni ja kertoa tuntemuksistani tms.)
- Lasten tekemät työt (kuvat, piirrookset, kynäharjoitukset yms.) talletaan ns. eskarikansioihin, joista lapset voivat itsenäisestikin tarkastella kehittymistään, mutta tehtäviin palataan aika ajoin myös yhdessä (Mitä opeteltu/tehty tässä kuussa? Missä retkillä käyty? yms.)
- Eri projekteista otetaan kuvia, lapset toimivat itse myös kuvaajina. Lasten esityksiä/leikkiä videoidaan ja niitä jaetaan perheille Drive-palvelun kautta.
- Viikoittain jaettavilla sähköpostitiedotteilla toimintaa tehdään läpinäkyväksi. Vanhemmat tietävät mitä ollut ohjelmassa/tavoitteina ja voivat jutella niistä kotona ja näin oppiminen vahvistuu. Vanhemmilla myös mahdollisuus antaa sitä kautta palautetta toiminnasta ja esittää toiveita sekä ideoita.
- Tiimipalaverissa ja opettajien kokouksissa avataan toimintaa ja sitä arvioidaan yhdessä.
- Lasten kokoukset. Lapset miettivät mennyttä, opittuja asioita ja kertovat toisilleen mietteistään (mm. Tekikö joku toiselle jonkun erityisen mukavan teon? Onko joku tapahtuma jäänyt painamaan mieltä? yms.) Kokouksissa mahdollisuus myös esittää toiveita tulevaan ja esittää ehdotuksia toimintaympäristön muokkaamiselle.

Huoltajien osallisuus

- Esikouluinfossa, aloituskeskusteluissa, syksyn vanhempaintilaisuudessa ja Leops-keskusteluissa kysytty toiveita esiopetuksen toiminnalle ja vanhempien tärkeiksi kokemia asioita alle kouluikäisen oppimisessa.
- Perheet haastettu kutsumaan ryhmä ammattivierailulle vanhemman työpaikalla tai vaihtoehtoisesti tulemaan päiväkodille kertomaan ammatista, erikoistaidosta, harrastuksesta, tai omasta kulttuurista/maasta tms.
- Vanhemmat saavat joka perjantai viikkotiedotteen, jossa kerrotaan kuluneen viikon toiminnasta, sekä infotaan mahdollisista seuraavana viikon erikoisista tapahtumista (retkistä, lelopäivästä tms.)
- Päiväkodilla oma suljettu facebook-ryhmä, johon vanhemmat voivat halutessaan liittyä. Sitä kautta jaamme kuvia toiminnasta, retkiltä tms.

Yhteisöllinen oppilashuolto

(opetusryhmien hyvinvointi, kiusaamisen ehkäisy, sukupuolten tasa-arvo)

- Kaikki otetaan yksilöinä vastaan ja tuetaan jokaista lasta kunkin tarvitsemalla tavalla. Korostetaan yhteistä tekemistä ja sosiaalisia taitoja, harjoitellaan olemaan/toimimaan kaikkien kanssa.
- Elo- ja syyskuun aikana kaiken toiminnan tavoitteena ryhmäytyminen ja tutustuminen uusiin kavereihin.
- Lasten kanssa yhdessä sovittu sääntö "Olen kiva kaveri" muistuttaa lapsia ottamaan huomioon kaverit ja tekemään toisille asioita, joista itsekkin pitäisi. Tukena tässä Piki-materiaali (kuvakirja+tehtäväkirja)
- Päiväkodilla oma kiusaamisen ehkäisy-suunnitelma, jossa on koko henkilökunnalla sovitut yhteiset tavat toimia.
- Henkilökunnan hyvä yhteishenki heijastuu myös lapsiin. Toimintaympäristö arvioidaan koko ajan ja muokataan tarpeen vaatiessa, jotta ns. vaaranpaikat saadaan pois.

Eri kieli- ja kulttuuritaustaisten lasten suomi toisena kielenä opetuksen järjestelyt ja äidinkielen tuki

- Ryhmässä on eri kielitaustaisia lapsia.
- Kielitasoja tarkkaillaan/testataan ja järjestetään erillistä S2-opetusta mikäli se nähdään tarpeelliseksi.
- Vanhempien kanssa tehdään monikielisyydensuunnitelma Leopsin yhteyteen.
- Kaikki kielelliset harjoitukset tukevat koko ryhmää (kielellä leikkittely, lorut, riimit, kysymysleikit jne.)
- Ryhmässä vallitsevat kielet ja kulttuurit näkyvillä.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestelyt esiopetuksessa	
-	
Yleistä, tehostettua ja erityistä tukea saavien lasten esiopetuksen järjestelyt	
Huoltajille kerrotaan poikkeavaan koulun aloitukseen liittyvistä asioista ja kuulemismenettelyistä.	
- yksilölliset tehostetun ja erityisen tuen suunnitelmat kirjataan lapsikohtaisiin suunnitelmiin.	
- moniammatilliseen arviointikeskusteluun osallistuvat päiväkodin johtaja, lastentarhanopettaja, kiertävä erityislastentarhanopettaja sekä tarvittaessa suomi toisena kielenä -opettaja, neuvolan terveydenhoitaja tai muu asiantuntija	
Esiopetusvuoden aikana opettaja arvioi yhdessä vanhempien kanssa mahdolliset tuen tarpeet. Yhteistyökumppanina kiertävä erityislastentarhanopettaja.	
Moniammatillinen arviointikeskustelu (keskusteluun osallistuvat päiväkodin johtaja, lastentarhanopettaja, kiertävä erityislastentarhanopettaja, tarvittaessa suomi toisena kielenä -opettaja, neuvolan terveydenhoitaja tai muu asiantuntija)	Keskustelun päivämäärä 13.11.2017
Päiväkodin johtaja Hertta Jalasjoki, kiertävä erityislastentarhanopettaja Päivi Huttunen ja esiopetuksesta vastaava lastentarhanopettaja Mari Puustinen	
Esiopetuksen ja perusopetuksen välinen yhteistyö (yhteistoimintasuunnitelma) Liite myöhemmin	Suunnitelman päivämäärä 31.10.2017
Muut yhteistyötahot	
mm: S2-opettaja, Kelto (Kiertävä erityislastentarhanopettaja), Varhaiskasvatuksen fysioterapeutti, Lauttasaaren terveysasema, Lastensuojelu, Ruoholahden ala-aste	